

Силабус курсу Соціальна психологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Дні занять: згідно розкладу
Консультації:

Рік навчання: I, Семестр: II
Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

Канд. психол. н., доц. Адамська Зоряна Михайлівна

Контактна інформація zoryanada@ukr.net, +380969549665

Опис дисципліни

Причина багатьох проблем, з якими стикається сучасне суспільство, криється в особливостях взаємодії між особистістю і суспільством. Тому актуальним завданням підготовки спеціалістів - представників галузей, пов'язаних з життям людини, є поглиблення знань про людину, яка існує в багатовимірному життєвому середовищі, будує свій життєвий світ у просторі власних життєвих координат, і одночасно перебуває в багатовимірній суспільній реальності. Оволодіння знаннями з соціальної психології дає можливість осмислювати сучасну різноманітність систем людських стосунків, знаходити адекватні способи вирішення проблем, що виникають в комунікативній, підприємницькій, організаторській сферах міжособистісних і міжгрупових взаємодій.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Предмет і актуальні проблеми соціальної психології	Визначити предмет і завдання соціальної психології, її сутність, структуру, функції та принципи, місце соціальної психології в системі наукового знання. Проаналізувати основні етапи розвитку соціальної психології за рубежом, становлення і розвиток вітчизняної соціальної психології. Охарактеризувати розвиток сучасної соціальної психології в Україні, її актуальні проблеми.	Питання
2/2	2. Основні напрямки сучасної зарубіжної соціальної психології	Проаналізувати основні напрямки сучасної зарубіжної соціальної психології: когнітивізм, теорії когнітивної відповідності (Т. Ньюком, Л. Фестінгер, Ч. Осгуд); необіхевіоризм (Д. Хоманс, Д. Тібо, Г. Келлі, А. Бандура); психоаналітична орієнтація (В. Бенніс, Г. Шепард, В. Шутц); інтеракціонізм (І. Гофман, М. Кун, Г. Блумер).	Кейси
2/-	3. Методологічні основи соціально-	Визначити поняття методу, методики, методології. Проаналізувати сутність сучасного	Питання

	психологічного дослідження	етапу розвитку соціальної психології, дати оцінку теоретичного стану науки. Обґрунтувати причини зростання інтересу до методологічних проблем на сучасному етапі розвитку соціальної психології. Охарактеризувати проблеми ефективності соціально-психологічних досліджень, основні методологічні принципи соціально-психологічних досліджень.	
-/2	4. Методи дослідження в соціальній психології. Умови і техніка проведення соціально-психологічного дослідження	Проаналізувати різні підходи до класифікації методів соціально-психологічного дослідження. Визначити умови і техніку проведення соціально-психологічного дослідження. Вивчити методи емпіричного дослідження: спостереження, опитування (анкета, інтерв'ю), бесіда, безслівна комунікація; спеціалізовані соціально-психологічні методи: групова оцінка особистості, соціально-психологічний експеримент, метод соціометричних вимірювань, методи моделювання, вивчення (використання) документів, методи аналізу документів, контент-аналіз, оціночна біполяризація; управлінсько-виховні методи: соціально-психологічний тренінг, метод гри.	Кейси
4/2	5. Особистість з точки зору соціальної психології	Проаналізувати проблему особистості в соціальній психології., основні підходи до визначення структури особистості у вітчизняній і зарубіжній соціальній психології. Охарактеризувати статичну і динамічну структуру особистості. обґрунтувати соціально-психологічні теорії особистості. Проаналізувати особистість з точки зору соціології і антропології, персоналістичний і екзистенціалістський підхід до проблем особистості. Навчитися досліджувати соціальні і соціально-психологічні типи особистості.	Питання, кейси
2/2	6. Соціально-психологічні проблеми соціалізації особистості	Визначити сутність соціалізації особистості. Проаналізувати стадії, інститути та соціально-психологічні механізми соціалізації. Визначити соціально-психологічні характеристики особистості. Обґрунтувати соціально-психологічні особливості соціалізації представників різних вікових категорій.	Питання, кейси
2/2	7. Проблема атитюду в соціальній психології	Визначити сутність соціальної установки, її структуру та функції. Побудувати ієрархічну структуру диспозиції особистості. Здійснити порівняльний аналіз соціальної установки і реальної поведінки. Визначити можливості і чинники зміни соціальних установок.	Питання, кейси
2/2	8. Соціальна психологія спілкування	Проаналізувати проблему спілкування в соціальній психології. Обґрунтувати сутність феноменів «спілкування» і «діяльність». Охарактеризувати основні підходи до визначення структури і функцій спілкування. Визначити види, стратегії, тактики, стилі	Питання, кейси

		спілкування; засоби і форми спілкування. Проаналізувати теоретичні підходи до дослідження спілкування в соціальній психології.	
2/2	9. Сторони спілкування	Проаналізувати специфіку обміну інформацією в комунікативному процесі: види і форми комунікації; психологічні особливості вербальної комунікації; психологічні особливості невербальної комунікації. Визначити місце взаємодії в структурі спілкування: види взаємодії. Охарактеризувати взаємодію як організацію спільної діяльності. Написати есе на тему: «Взаємодія і міжособистісний вплив». Обґрунтувати поняття соціальної перцепції: механізми взаєморозуміння в процесі спілкування. Визначити зміст і ефекти міжособистісного сприймання.	Питання, кейси
2/2	10. Мала група в контексті соціально-психологічного дослідження	Проаналізувати проблему групи в соціальній психології (поняття, історія дослідження). Визначити основні ознаки і характеристики груп, класифікацію груп. Вивчити малі групи, види і структурні характеристики малої групи. Охарактеризувати особливості формування і розвитку малих груп. Проаналізувати основні підходи у вивченні малої групи. Знайти експериментальні підтвердження феноменам групового тиску, групової згуртованості.	Питання, кейси
2/2	11. Проблема лідерства і керівництва в соціальній психології	Визначити сутність понять лідерство і керівництво в малих групах. Визначити основні функції лідера і керівника, стилі лідерства і керівництва, моделі типології лідерства і керівництва. Проаналізувати теорії лідерства. Обґрунтувати проблему прийняття групового рішення. Охарактеризувати організаторські здібності керівника. Дослідити сутність поняття «груповий конфлікт».	Питання, кейси
2/2	12. Великі групи. Соціальна психологія етнічних груп	Дати загальну характеристику великих соціальних груп, проаналізувати їх ознаки, основні підходи до класифікації. Проаналізувати особливості соціально-психологічного дослідження нації. Визначити поняття «психічний склад нації», «національна свідомість», «національні почуття» їх основні ознаки. Проаналізувати особливості дослідження національного характеру у соціальній психології у етнопсихологічних концепціях (географічна теорія, концепція „народного духу”, концепції національного характеру і ін.).	Питання, кейси
2/2	13. Соціальна психологія великих стихійних груп і масових явищ	Проаналізувати психологічні особливості великих стихійних груп (маса, публіка, аудиторія, натовп). Визначити соціально-психологічну суть натовпу. Обґрунтувати	Питання, кейси

		класифікацію натовпу, охарактеризувати його основні види. Визначити суть поняття «масові соціально-психологічні явища» (громадська думка, суспільний настрій, масовий настрій, мода, чутки). Обґрунтувати поняття «паніка», проаналізувати стадії її розвитку, основні види і форми.	
2/2	14. Проблеми прикладних досліджень в соціальній психології	Визначити предмет і завдання, основні проблеми прикладної соціальної психології. Проаналізувати сфери застосування прикладної соціальної психології: економіка і виробництво, освіта і наука, правова сфера, сім'я, охорона здоров'я, політика, дозволя. Розробити комплексні програми роботи соціального психолога у прикладних сферах.	Питання, кейси
2/-	15. Сім'я як соціально-психологічний феномен	Проаналізувати поняття «любов», «шлюб» і «сім'я як соціально-психологічні явища. Визначити сутність понять: «психологічна готовність до шлюбу», «усвідомлене батьківство». Скласти порівняльну характеристику соціально-психологічних типів сімей. Обґрунтувати функції сім'ї. Дослідити психологічні особливості взаємостосунків і взаємодії батьків і дітей. Проаналізувати соціально-психологічні проблеми сім'ї. Визначити сутність психології подружніх стосунків у сім'ї.	Питання, кейси

Літературні джерела

1. Андреева Г.М. Социальная психология: учебник для высших учебных заведений. [5-е изд., испр. и доп.]. М.: Аспект Пресс, 2007. 363 с.
2. Власова О.І., Никоненко Ю.В. Соціальна психологія організацій та управління: Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 398 с.
3. Донченко О. А., Хазратова Н. В. та ін Основи соціальної психології: Навчальний посібник. За ред. М. М. Слюсаревського. Київ: Міленіум, 2008. 2008.495 с.
4. Коваленко А. Б., Корнєв М. Н. Соціальна психологія: Підручник для студ. вищ. навч. закл. [вид. 2-ге, переробл. та допов.]. К.: Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, 2006. 393 с.
5. Мейжис И. А., Почебут Л. Г. Социальная психология общественного развития : учеб. пособие. К. : Милениум, 2007. Ч. 1. 310 с.
6. Москаленко В.В. Соціальна психологія: Підручник. [2-е вид., випр. та доп.]. К.: Центр учбової літератури, 2008. 688с.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: у 2-х кн.: підруч. для вищ. навч. закл. Кн. І: Соціальна психологія особистості і спілкування. К.: Либідь, 2010. – 448 с.
8. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: у 2-х кн.: підруч. для вищ. навч. закл. / Л.Е. Орбан-Лембрик. - Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. – К.: Либідь, 2010. – 448 с.
9. Основи соціальної психології : підруч. для закл. вищої освіти / за ред. М. М. Слюсаревського. К. : Талком, 2018. 579 с.
10. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Волянчук, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О. І. Боковець, Б. В. Андрійцев ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.

11. Татенко В. Соціальна психологія впливу : монографія. К. : Міленіум, 2008. 216 с.
12. Філоненко М.М. Психологія спілкування: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 224 с.
13. Шапарь В.Б. Методы социальной психологии: Учебное пособие. Ростов н/Д.: Феникс, 2003. 288 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1 (теми 1-4) – обговорення кейсів, усне опитування, практичні завдання	14
Змістовий модуль 2 (теми 5-9) – обговорення кейсів, усне опитування, практичні завдання	20
Змістовий модуль 3 (теми 10-13) – обговорення кейсів, усне опитування, практичні завдання	17
Змістовий модуль 1 (теми 14-15) – обговорення кейсів, усне опитування, практичні завдання	9
ІНДЗ, самостійна робота	15
Підсумковий контроль (теми 1-15) – тестові завдання трьох рівнів складності	25